

94 97-4203 7

Ewangeliumi kiriku

terwitus

Gesti sõjameestele.

I.

Jumal on meie warjupaik ja tugewus; tema annab ennast leida kui abimees kõiges hädas. Sellepärast ei karda meie mitte, kui ta maa asemelt liiguks ja mäed kõigufiwad ja merede põhja kufufiwad. Kõhisegu ja wahutagu nende wesi, wärisegu mäed nende möllamise pärast. Wägede Jehoowa on meiega, Jaakobi Jumal on meie warjupaigaks!

Üks jõgi on, tema harub röömistawad Jumala linna ja kõige kõrgema püha maja. Jumal on tema sees, ta ei kõigu mitte, Jumal aitab teda, kui hommit jõuab. Rahwad mäsfasiwad, riigid kõitufiwad. Tema lastis oma healt kuulda, siis wärises maa. Wägede Jehoowa on meiega, Jaakobi Jumal on meie warjupaigaks!

Tulge ja waadake Jehoowa tegusid, kes imestamisewäärt asju maa peal on teinud: Tema lõpetab sõjad ära maa otsani, murrab ammuks fakkid, raiub piigid puruks, põletab sõjawankrid tulega ära! „Jätke järele ja tundke, et mina Jumal olen, kõrge olen ma rahwaste seas, kõrge maa peal!“ Wägede Jehoowa on meiega, Jaakobi Jumal on meie warjupaigaks!

(Taaw. laul 46.)

II.

Serwitufeks.

Su üle Jumal walwatu,
Mu armas isamaa!
Ta olgu sinu kaitseja

Ja wõtku rohkest õnnista,
Mis ial ette wõtad sa,
Mu kallis isamaa! . . .

Kallis on isamaa nende meelest, kes tema eest sõjaraskusi kannawad; kallim on ta nendele, kes elujõuliselt seiwaw lahingurinnal walmis oma werd isamaapinna eest andma.

Aga mitte ainult meile ei ole ta kallis

6 570 28 242

Tartu Ülikooli Raamatukogu

ARHIIVKOOLU

Meie astume kannatamise aja sisse. See aeg räägib meile, kuidas wanal ajal keegi kaugel meie kodumaast kannatas ja suri.

Kuidas ta kannatas? Ta ei läinud mitte enesele midagi wõtma, saaki tooma, waid ta andis:

1. tunnistust Jumalast.

Ta ütles umbes: Seal on teie Jumal. Hoidke temast kinni! Kõik ajub mõnikord mure teid temast lahutama. Aga ärge muretsege mitte. Beereta kõik oma teed Jumala peale, sest tema on teie Isa. Seal tuleb jälle wiha-waen ja tahab teid Jumalast lahutada, hoidke aga Jumalast kinni. Seal tuleb ahnus ja ähwardab purustada need sidemed just kui wesi, mis astjas ärakülmetab, ta wistjad lõhki käristab. Hoidke aga kinni Jumalast Ja selle tunnistuse pärast kannatas tema, suri tema, sest nad kästsid teda Jumalast waiuida. Aga tema ütles: Kuidas wõin ma seda! Jumalat on minu rahwale tarwis, muidu ta närtsiw ära ja sureb kui puu, kelle juured on kistud wälja maa seest, mis teda sünnitanud ja kaswatanud. Ta ütles: Jumalat läheb ta teistele rahwastele tarwis. — Jumalat läheb ka Gesti rahwale tarwis, muidu peab ka tema surema. Anna talle kätte waba maa, ei see jaksu teda kanda. Anna talle kätte waba riik, ei see jaksu teda ülespidada. Jumalat läheb talle tarwis, muidu peab ta surema Ja nõnda suri tema, et meie elaksime. Kallis on siis olnud meie kodu Jeesusele, kui ta oma were meie eest andis.

2. Ta andis tunnistust armastusest.

Kui ma inimeste ja inglite keeltega rääkisin — ja mul ei oles armastust, siis ei olesks minuist ühtegi. — Kui meie Gesti tahaksime luulelennul kõige kõrgemats ülistada, siis olesks see küll kallis ehe — aga taast poleks ühtegi. Meil poleks praegust mingit Gesti, kelle pea ehteks seda punuda. Isamaa nõuab enam ja armastus annab rohkem. Et meie isamaa ei ole mitte lage häwitus, selleks on kõige suuremat armastuse ohwrit tarwis olnud. Wendade wrehind on lunastuseks olnud, et isa, ema, õde ja wäetimad on wõinud kodu rahus elada.

Kust wõtawad wahwamad Gesti pojad jõudu oma kallimat: elu ja werd isamaa altarile panna? Waatame Kolgata poole. Kannatamise ajal kostawad sealt jälle heledamine kui muidu: Kas on suuremat armastust kui see, mis elu jätab oma sõprade eest! Tema on meie ülem armastuse tunnistus Kolgatal. Ta on surinud, et meie elaksime. Temalt õpime surema, et neil rahu olesks, kes meie kodudes on. Isamaa ei ole mitte tükk musta mulda waid südamed, mis ühte tuksumad ja elaw weri meie kõikide soontes.

Su üle Jumal walwaku, mu kallis isamaa!

P a l w e .

Isa taewas! Hommik on ju koitma lõõnud ja kiired tungiwad üle meie kodumaa. Meie tõstame oma palwekäed sinu poole palawas palwes, tee nad tugewaks meie isamaad kaitsma, anna neile jõudu teda

ülesehitada, tee nad puhtaks ja pühaks, et patt kui pidalitõbi nende üdi kuiwama ei paneks. Kaitse meie kodu, ja armastad ju teda, on ju sinu armas poeg ka tema eest werehinda maksnud. Omnista meie walitust, anna meie riigijuhtidele julgust ja tarkust. Saada rahu rahwastele. Anna rahu meie südames. Rüstuta meie patuwõlg ära oma põhjatuma halastuse pärast. Näita meile õiget rada, mis meid saadab üles päris ifamaale.

Jeesus aita, et ka mind
Lunastaks ju werehind.

Amen. (S. R.)

III.

Jeesus läks oma jüngeritega üle Riidroni jõe ühte aeda, mis **Keet-jemaneks** hüüdaske. Ja Ta ütles neile: „Istuge siia maha, kuni ma lähen ja seal palun!“ Ja Tema wõttis Peetruse, Jaakobuse ja Johanneese enesega ühes, läks wäga kurwaks ja hakkas juuri ahastust tundma ja ütles neile: „Minu hing on kurb surmani. Jääge siia ja walwate minuga!“ Siis läks tema pihut eemale, heitis silmili maha, palus ja ütles: „Minu Jsa, kui see wõib olla, siis mingu see karikas minust mööda: ometi mitte nõnda, kui mina tahan, waid kui **Sina** tahad!“ Kui tema tagasi tuli, leidis ta jüngrid magamast ja ütles Peetrusele: „Nõnda ei juuda teie siis ühte tundigi minuga walwata? Walwate ja paluge, et teie kiujatuse fiske ei lange! Waim on küll walmis aga liha on nõder.“ Teist korda läks Tema jälle sinna ja palus: „Minu Jsa, kui see karikas minust miudu ei wõi mööda minna, kui et ma seda joon, siis sündigu Sinu tahtmine!“ Ja Tema tuli ja leidis nad jälle magama; sest nende silmad oliwad unest raskeid. Ja Tema jättis nad magama ja läks kolmat korda ja palus ja ütles needjamad sõnad. Ja kui Ta jurmaga wõitlemas oli, palus Ta kangemini Jumalat. Aga Tema higi oli kui were pisarad, need langesiwad maa peale. Ja ingel ilmus Temale taewast ja kinnitas Teda. Siis tuli Tema oma jüngrite juure ja ütles neile: „Magage pärast ja hingate; waata, tund on tulnud ja inimese poeg antakse ära patuste kätte. Tõuske üles, lähme ära! Waata, minu äraandja on ligi tulnud!“ Amen. (Mark. 14. Matt. 26. Luuk. 22.).

IV.

„Walwate, seiske ufus, olge kui mehed, jaage kangeks!“

(1. Korint. 16, 13.)

„Jamaa ilu hoieldes, waenlaste wastu wõideldes“, seisate teie, waprud sõdurid, kalli kodumaa piiridel. Oma kalli kodu kiriku kella helin ei too teile oma sõlaga kufset Kristuse kannatamise aja kauniks jumalateenistuseks! Aga waitjes kiriku rahus on kristlik kogudus nüüd jälle tihti koos Kolgata risti all Jumalat palumas meie rahwa ja just ka teie

Meie astume kannatamise aja sisse. See aeg räägib meile, kuidas wanal ajal keegi kaugel meie kodumaast kannatas ja suri.

Kuidas ta kannatas? Ta ei läinud mitte enesele midagi wõtma, saaki tooma, waid ta andis:

1. tunnistust Jumalast.

Ta ütles umbes: Seal on teie Jumal. Hoidke temast kinni! Küll asub mõnikord mure teid temast lahutama. Aga ärge muretsege mitte. Weereta kõik oma teed Jumala peale, sest tema on teie Isa. Seal tuleb jälle wiha-waen ja tahab teid Jumalast lahutada, hoidke aga Jumalast kinni. Seal tuleb ahnus ja ahwardab purustada need sidemed just kui wesi, mis astjas ärakülmetab, ta witsjab lõhki käristab. Hoidke aga kinni Jumalast Ja selle tunnistuse pärast kannatas tema, suri tema, sest nad käskisid teda Jumalast wõitida. Aga tema ütles: Kuidas wõin ma seda! Jumalat on minu rahwale tarwis, muidu ta närtsib ära ja sureb kui puu, talle juured on kistud wälja maa seest, mis teda sünnitanud ja kaswatanud. Ta ütles: Jumalat läheb ka teistele rahwastele tarwis. — Jumalat läheb ka Cesti rahwale tarwis, muidu peab ka tema surema. Anna talle kätte waba maa, ei see jaksu teda kanda. Anna talle kätte waba riik, ei see jaksu teda ülespidada. Jumalat läheb talle tarwis, muidu peab ta surema Ja nõnda suri tema, et meie elaksime. Kallis on siis olnud meie kodu Jeesusele, kui ta oma were meie eest andis.

2. Ta andis tunnistust armastusest.

Kui ma inimeste ja inglite keeltega rääkisin — ja mul ei oles armastust, siis ei oles minul ühtegi. — Kui meie Cestit tahaksime luulelennul kõige kõrgemaks ülistada, siis oles see küll kaunis ehe — aga taht poleks ühtegi. Meil poleks praegust mingit Cestit, kelle pea ehteks seda punuda. Isamaa nõuab enam ja armastus annab rohkem. Et meie isamaa ei ole mitte lage häwitus, selleks on kõige suuremat armastuse ohwrit tarwis olnud. Wendade werehind on lunastuseks olnud, et isa, ema, õde ja wäetimid on wõinud kodu rahus elada.

Kust wõtawad wahwamad Cesti pojad jõudu oma kallimat: elu ja werd isamaa altarile panna? Waatame Kolgata poole. Kannatamise ajal kostawad sealt jälle heledamine kui muidu: Kas on suuremat armastust kui see, mis elu jätab oma sõprade eest! Tema on meie ülem armastuse tunnistus Kolgatal. Ta on surinud, et meie elaksime. Temalt õpime surema, et neil rahu oles, kes meie kodudes on. Isamaa ei ole mitte tüll musta mulda waid südamed, mis ühte tufsuwad ja elaw weri meie kõikide soontes.

Su üle Jumal walwaku, mu kallis isamaa!

Palwe.

Isa taewas! Hommik on ju loitma lõõnud ja kiired tungiwad üle meie kodumaa. Meie tõstame oma palwekied sinu poole palawas palwes, tee nad tugewaks meie isamaad kaitsma, anna neile jõudu teda

ülesehitada, tee nad puhtaks ja pühaks, et patt kui pidalitõbi nende üdi kuiwama ei paneks. Kaitse meie kodu, ja armastad ju teda, on ju sinu armas poeg ka tema eest werehinda maksnud. Ommista meie walitust, anna meie riigijuhitidele julgust ja tarkust. Saada rahu rahwastele. Anna rahu meie südames. Kustuta meie patuwõlg ära oma põhjatuma halastuse pärast. Näita meile õiget rada, mis meid saadab üles päris isamaale.

Jeesus aita, et ka mind
Lunastaks su werehind.

Amen. (S. R.)

III.

Jeesus läks oma jüngritega üle Riidroni jõe ühte aeda, mis Keet-jemaneks hüüdas. Ja Ta ütles neile: „Istuge siia maha, kuni ma lähen ja seal palun!“ Ja Tema wõttis Peetruse, Jaakobuse ja Johanneese enesega ühes, läks wäga kurbaks ja hakkas juuri ahastust tundma ja ütles neile: „Minu hing on kurb surmani. Jääge siia ja walwake minuga!“ Siis läks tema pisut eemale, heitis silmili maha, palus ja ütles: „Minu Isa, kui see wõib olla, siis mingu see karikas minuist mööda: ometi mitte nõnda, kui mina tahan, waid kui Sina tahad!“ Kui tema tagasi tuli, leidis ta jüngrid magamast ja ütles Peetrusele: „Nõnda ei juuda teie siis ühte tundigi minuga walwata? Walwake ja paluge, et teie kiusatuse siise ei lange! Waim on küll walmis aga liha on nõder.“ Teist korda läks Tema jälle sinna ja palus: „Minu Isa, kui see karikas minuist muidu ei wõi mööda minna, kui et ma seda joon, siis sündigu Sinu tahtmine!“ Ja Tema tuli ja leidis nad jälle magamast; sest nende silmad oliwad unest rasked. Ja Tema jättis nad magama ja läks kolmat korda ja palus ja ütles neid samad sõnad. Ja kui Ta surmaga wõitlemas oli, palus Ta kangemini Jumalat. Aga Tema higi oli kui were piisard, need langesiwad maa peale. Ja ingel ilmus Temale taewast ja kinnitas Teda. Siis tuli Tema oma jüngrite juure ja ütles neile: „Magage pärast ja hingake; waata, tund on tulnud ja inimese poeg antakse ära patuste kätte. Tõuske üles, lähme ära! Waata, minu äraandja on ligi tulnud!“ Amen. (Mark. 14. Matt. 26. Luuf. 22.).

IV.

„Walwake, seiske usus, olge kui mehed, jaage kangeks!“

(1. Korint. 16, 13.)

„Isamaa ilu hoieldes, waenlaste wastu wõideldes“, seisjate teie, waprud sõdurid, kalli kodumaa piiridel. Oma kalli kodu kiriku kella helin ei too teile oma kõlaga kutset Kristuse kannatamise aja kauniks jumalateenistuseks! Aga waikses kiriku rahus on kristlik kogudus nüüd jälle tihti koos Kolgata risti all Jumalat palumas meie rahwa ja just ka teie

eest. Ärgu rõhugu meid raskused, ärgu piigistagu meid piin, ärgu väsitagu meid waem, waid tehku nad meid mehaks. „Olge kui mehed“ ütleb Paulus. Mehist meelt läheb meile tarwis, nagu suurel wõitlejal risti peal, kas meil tuleb wõidelda waenlase sõjawäe wastu, wõi oma pattu wastu. Mehist meelt on meil aga siis, kui meie usus elu ja armastuse wõidu sisse kindlalt seisma jääme. Oma inimlik julgus kaob kergesti, kui hädasoht ligi on, aga kes Jumala peale loodawad, need saavad uut rammu ja palju jõudu. Seiste usus ja walwate palwes, nagu suur paluja Keetjemanes! Kodune kogudus tuleb koftu ja palub ka sinu eest, kes ja kangel waenuwähjal seisad. See toetagu sind, see tehku sind kindlaks: meie kõik oleme ju üks teise liikmed, kes üks teise eest wälja astuwad; aga meie pea on Jeesus Kristus, kes ifka weel oma järelejäijatele kinnitab:

„Kui teil on raske, käin ma eel,
Ja teie kõrwal seisan;
Ma murran teed ja wõitlen weel
Ja teie krooni hoian!“

Tema sees, Tema kannatamise wäes, saagem kindlaks!

P a l w e .

PT
TRU Raamatukogu

384-7

Armas Lunastaja, Jeesus Kristus, Sina oled meie eest kannatanud ja surnud, Sa oled meile teed awanud Jsa juure. Pühitse meid omas tões, Sinu sõna on tõde! Alita, et Sinu rist alati hülgawa tähena meie hinge põhjas säraks, et ta alati meie waimufilmade ees seisaks, kui mure ja patt meid tahawad rahutumaks teha. Anna meile oma tõsist taewa rahu. Alita meid, et meie kõik raskused ja mured Sinu peale heidame ja siis kui mehed seisame ja wõitleme: ilma Sinuta ei wõi meie midagi teha. Püha, Jumal, õige Jsa taewas, kaitse meie kallist kodumaad, kindlusta Sa õiguse ja tõe alusel wabat Eestit! Jammaa ilu rajada, Jumal, meid awita! Amen.

(F. S.)

V.

Jsa ma hüüan Sind! Raudsete juude praakutaw kära Ümbritseb mind ja tüütab ära. Wõitluste juht, Sind hüüan ma: Saatjaks mull' ole Sa!

Saatjaks mull' ole Sa! Wõidule saatjaks, saatjaks ka surma . . . Jeesus, ma peidan end Sinu armu. Isjand! oh saatjaks mull' ole Sa! Sulle end annan ma.

Sulle end annan ma! Mõllaku surm ja tehku mull' hirmu, Wärgu weri woolates põrmu! Sulle, oh Isjand, ma annan end; Jsa, ma hüüan Sind!